

Od lewej Pan Marcin Bulanda - Prezes LGD; Pani Kinga Chrzęstowska - Członek Zarządu; Pani Magdalena Dąbrowska - Członek Zarządu; Pan Andrzej Poręba - W-ce Prezes Zarządu

*Z okazji nadchodzących Świąt
Bożego Narodzenia w imieniu Zarządu
oraz pracowników biura
składamy Państwu serdeczne życzenia:
Zdrowych, spokojnych
i pełnych rodzinnego ciepła
świąt Bożego Narodzenia.
Odpoczynku od codziennego zabiegania
oraz chwili zadumy.
Wszelkiej pomyślności w Nowym Roku
oraz spełnienia w życiu osobistym
i zawodowym.*

SPIS TREŚCI

OD WYDAWCY	3
5 MLN EURO DLA LGD „KORONA SĄDECKA”	4
PROJEKTY DOFINANSOWANE PRZEZ LGD „KORONA SĄDECKA”	5
LGD „KORONA SĄDECKA” W LATACH 2014-2020	11
PODZIĘKOWANIE DLA PANI MONIKI TUREK	13
NOWA SIEDZIBA LGD „KORONA SĄDECKA”!!!	13
LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU 2023-2027	14
„DOBRE PRAKTYKI SŁUŻĄCE ZAPYLACZOM”	15

GINA CHELMIEC

Chełmiec

Gmina
Grybów

Miasto
Grybów

Kamionka
Wielka

MAGAZYN LOKALNY KORONY SĄDECKIEJ

Wydawca: LGD „KORONA SĄDECKA”

Adres redakcji: ul. Papieska 2, 33-395 Chełmiec

Redaktor naczelny: Paulina Sapalska

Kolegium redakcyjne: Zespół LGD „KORONY SĄDECKIEJ”

Zdjęcia: archiwum LGD „KORONA SĄDECKA”

Wydano: Chełmiec, listopad 2023

Skład, druk: Drukarnia GOLDRUK Wojciech Golachowski

Numer: 33 (listopad 2023) • Nakład: 6000 szt.

Drodzy Czytelnicy,

Z radością oraz satysfakcją oddajemy w Państwa ręce kolejny numer Magazynu Lokalnego Korony Sądeckiej. Jest to wydanie niezwykle, ze względu na jego podsumowujący charakter. Perspektywa LEADER 2014-2020 dobiegła końca, a co za tym idzie nadszedł czas rozliczeń z podjętych działań oraz pochylenia się nad podjętymi inicjatywami.

Z pewnością miniona perspektywa przyniosła wiele pracy i wyzwań, ale też satysfakcji ze zrealizowanych projektów, które przyniosły wiele pozytywnych zmian w gminach objętych LSR, a docelowo przyczyniły się do poprawy komfortu życia mieszkańców obszaru LGD „KORONA SĄDECKA”. Możemy stwierdzić, iż LGD „KORONA SĄDECKA” stała się elementem społeczności lokalnej i poprzez współpracę zarówno w ramach wdrażania LSR jak i innych projektów, ma realny wpływ na kształtowanie rzeczywistości naszej małej Ojczyzny.

Realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju 2014-2020 skoncentrowana była na trzech głównych kierunkach: przedsiębiorczość; kultura turystyka, rekreacja; jakość życia mieszkańców. Mamy pełne przekonanie, że wydane środki w ramach tej perspektywy przyczyniły się do rozwoju obranych kierunków i zasadnym jest dalsza ich kontynuacja w perspektywie 2023-2027.

Przed nami kolejne wyzwania, stąd też zachęcamy do śledzenia zarówno naszej strony internetowej jak i portalu społecznościowego, gdzie na bieżąco będziemy Państwa informować o podejmowanych działaniach i możliwości skorzystania z różnych form wsparcia.

*Życzymy miłej lektury,
Zespół LGD „KORONA SĄDECKA”*

5 MLN EURO DLA LGD „KORONA SĄDECKA” – LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU NA 4 MIEJSCU NA LIŚCIE OCENIONYCH W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

Pan Marcin Bulanda – Prezes LGD „Korona Sądecka”

Z wielką przyjemnością oraz satysfakcją dzielimy się z Państwem wspaniałą wiadomością. Wniosek złożony przez nasze Stowarzyszenie na wybór Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR), złożony w ramach konkursu na wybór strategii przeszedł ocenę spełnienia warunków dostępu oraz ocenę pod względem spełnienia kryteriów dostępu wyboru LSR. **Lokalna Strategia Rozwoju złożona przez LGD „KORONA SĄDECKA” otrzymała aż 77,14 punktów, tym samym zajmując 4 miejsce wśród ocenionych 26 strategii w województwie małopolskim.**

„Jest to bez wątpienia wielki sukces, poprzedzony wieloma miesiącami ciężkiej pracy. Nie byłoby to możliwe gdyby nie wytrwałość oraz zaangażowanie osób pracującym nad powstaniem tego dokumentu. Dlatego bardzo serdecznie dziękuję mieszkańcom naszego obszaru za liczny udział w przeprowadzanych konsultacjach społecznych. Pragnę też podziękować całemu zespołowi pracującemu w biurze LGD „KORONA SĄDECKA” za ogrom wykonanej pracy oraz sumienne podejście do wykonywanych obowiązków. **Łącznie na nowy okres programowania otrzymamy 5 mln EURO, co jest kwotą wyjątkowo wysoką.**

Niebawem przedstawimy harmonogram pierwszych naborów, dlatego też proszę uważnie śledzić naszą stronę internetową”.

Załącznik do Uchwały nr 28/2023
Komisji do spraw wyboru strategii
rozwoju lokalnego kierowanego
przez społeczność
z dnia 2 października 2023 roku

Lista ocenionych strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność złożonych przez LGD w konkursie na wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w województwie małopolskim.

Lp.	Nazwa LGD	Liczba punktów
1	Podhalańska Lokalna Grupa Działania	80,26
2	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Przyjazna Ziemia Limanowska”	80,20
3	Stowarzyszenie Dolina Karpia	77,26
4	LGD "Korona Sądecka"	77,14
5	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Brama Beskidu"	76,26
6	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Między Dalinem i Gością”	73,01
7	Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Dolina Raby"	72,26
8	Pogórzańskie Stowarzyszenie Dunajec-Biała	71,79
9	Lokalna Grupa Działania Ziemi Myślenickiej	70,49
10	Stowarzyszenie Piękna Ziemia Gorczańska	70,22
11	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą"	70,14
12	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Turystyczna Podkowa	69,25
13	Zielony Pierścień Tarnowa	69,17
14	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Podbabiogórze"	68,53
15	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Beskid Gorlicki"	67,80
16	Stowarzyszenie "Wrota Karpat"	66,30
17	Stowarzyszenie Przyjazna Dolina Raby i Czarnej Orawy	63,66
18	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Gorce-Pieniny"	60,20
19	Nadwiślańska Grupa Działania "E.O.Cenoma"	60,09
20	Lokalna Grupa Działania "Partnerstwo na Jurze"	57,31
21	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Dolina Soły"	56,37
22	Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa	55,69
23	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Wadoviana"	55,67
24	Blisko Krakowa	46,99
25	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa"	45,81
26	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Powiatu Wielickiego	43,36

Zastępca Dyrektora
Departamentu Funduszy Europejskich
Roman Wolski

PROJEKTY DOFINANSOWANE PRZEZ LGD „KORONA SĄDECKA” W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

GMINA GRYBÓW

Dla Gminy Grybów przełom perspektyw finansowych to czas podsumowania dotychczasowych projektów, podziękowań za owocną współpracę z pracownikami LGD Korona Sądecka, a także czas wzmożonego wysiłku, by przygotować się do kolejnego okresu programowania funduszy unijnych. Kończąca się perspektywa finansowa LEADER 2014-2020 przyniosła Gminie Grybów wymierne korzyści w postaci inwestycji służących rozwojowi ziemi grybowskiej.

Za pośrednictwem LGD „Korona Sądecka” w 2019 roku Gmina Grybów pozyskała środki na budowę parku linowego w miejscowości Ptaszkowa. Wartość inwestycji opiewała na kwotę 461 012,49 zł, z czego dofinansowanie w kwocie 232 265,00 zł. Projekt miał na celu poprawę istniejącej bazy i infrastruktury rekreacyjno-turystycznej bazującej na lokalnych potencjałach krajobrazowych i terenowych, sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów oraz wzmocnienie więzi społecznych. Poprzez budowę parku linowego, zakup sprzętu asekuracyjnego, quada i infrastruktury sanitarnej, zwiększony został dostęp do nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej, a tym samym do zagospodarowania czasu wolnego oraz zwiększenia oferty turystycznej regionu. Park linowy w koronach drzew działający przy Centrum Sportów Zimowych w Ptaszkowej jest ważnym miejscem turystycznym na mapie powiatu nowosądeckiego, jest miejscem spotkań, aktywne-

go spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu, wzbogacając tym samym ofertę aktywnej rekreacji w regionie i promuje obszar LGD.

W roku 2020 Gmina Grybów zrealizowała kolejny projekt pn. „Zwiększenie dostępności do kultury mieszkańców Gminy Grybów poprzez zakup sceny mobilnej wraz z wyposażeniem” o wartości 181 012,49 zł, z czego dofinansowanie w kwocie 150 166,00 zł. Zakup mobilnej sceny, nagłośnienia i oświetlenia pozwala na organizację wydarzeń kulturalnych, społecznych i rekreacyjnych na obszarach ważnych z punktu widzenia społeczności lokalnej, otrzymując nowe funkcje, np. plac przy szkole, kościele, remizy OSP, stadion sportowy, gdzie przejawiana jest największa aktywność społeczna i ilość

wydarzeń kulturalnych, z uwagi na ich ogólnodostępność i otoczenie.

Kontynuując działania w zakresie oferty kulturalnej Gmina Grybów zrealizowała projekt, który miał na celu zwiększenie dostępności do wydarzeń kulturalnych, podniesienia standardów realizacji lokalnych imprez. Poprzez zakup przenośnego podestu scenicznego wraz z wyposażeniem, krzeseł, dmuchańców z wyposażeniem, agregatów prądotwórczych, mobilnego ekranu z projektorem, bezprzewodowe nagłośnienia oraz namiotów wystawowych, stworzona jest możliwość do organizowania imprez plenerowych dla mieszkańców wykorzystując własną infrastrukturę techniczną, przez co rozwinię się aktywność lokalnych wydarzeń kulturalnych, sakralnych i rekreacyjnych. Wartość inwestycji opiewa na kwotę 178 607,04 zł, z czego dofinansowanie 113 647,00 zł.

Z kolei Gminny Ośrodek Kultury w Grybowie oraz lokalne organizacje pozarządowe skorzystały z grantów w minionej perspektywie na przedsięwzięcia realizowane w dziedzinie kultury, ekologii, oferty czasu wolnego czy przedsiębiorczości. Uzyskane dofinansowania grantobiorcy przeznaczyli na: zakup strojów ludowych dla zespołów regionalnych i KGW, zakup mundurów galowych dla OSP, zakup namiotów, ławostolów, i wyposażenia dla KGW, budowę siłowni zewnętrznych przy OSP w Siołkowej, organizację rajdu rowerowego oraz cyklu szkoleń i warsztatów, budowę minioberwatorium w Siołkowej, przygotowanie i wydanie publikacji, organizację zajęć sportowych i wakacyjnych.

Dzięki pozyskanym środkom finansowym nastąpiła poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców Gminy Grybów. Mając na uwadze otwartość i oddolność działań, jako filar funkcjonowania naszej lokalnej grupy działania oraz idei LEADER, wyrażamy podziękowania dla pracowników LGD Korona Sądecka za udzielone wsparcie merytoryczne i poradnictwo, kreatywne przedsięwzięcia i przychylne spojrzenie na wszelkie pomysły i gminne inicjatywy, pomagając wdrożyć je w życie. Działania podejmowane w obszarach: gospodarczym, środowiskowym, infrastrukturalnym i społecznym, prowadzone równolegle, pozwolą naszej gminie rozwijać się w sposób zrównoważony i pozwolą budować lokalną tożsamość bazującą na aktywności społecznej i przy wykorzystaniu miejscowych zasobów kulturowych i krajobrazowych.

***

GMINA KAMIONKA WIELKA

Gmina Kamionka Wielka z milionowym wsparciem na rozwój gminnej kultury

W ostatnich miesiącach Gmina Kamionka Wielka dokonała podsumowania wszystkich inicjatyw oraz inwestycji zrealizowanych we współpracy z LGD „Korona Sądecka” w perspektywie finansowej 2014-2020. Zgodnie z wynikami przeprowadzonej

analizy gmina, dzięki członkostwu w LGD „*Korona Sądecka*” otrzymała łącznie ponad 1 mln zł wsparcia ze środków pozabudżetowych. Środki te zostały przeznaczone na szereg projektów, które przyczyniły się do rozwoju gminnej kultury oraz turystyki. Jak podkreśla Wójt Gminy Kamionka Wielka Andrzej Stanek były to inicjatywy związane zarówno z modernizacją istniejących budynków użyteczności publicznej, jak i z budową nowych obiektów rekreacyjnych. Oprócz tego uzyskane środki zostały przeznaczone na wsparcie wielu gminnych wydarzeń kulturalnych i społecznych, skierowanych zarówno do mieszkańców, jak i będących atrakcją dla turystów.

Zgodnie z treścią sporządzonego podsumowania największą inwestycją okazała się być gruntowna modernizacja pomieszczeń Domu Ludowego w Mystkowie, na co we współpracy z LGD „*Korona Sądecka*” udało się uzyskać gminie ponad 450 tys. zł dofinansowania. Remonty te znacząco poprawiły komfort pracy zespołów i organizacji kulturalnych z Mystkowa i z okolic. Podobnym sukcesem okazała się bez wątpienia budowa centrum turystyczno-rekreacyjnego na Czarnej Kępcy w Kamionce Wielkiej. Obiekt ten, dzięki jego lokalizacji w wyjątkowo malowniczej górskiej okolicy, stał się jednym z najbardziej lubianych przez mieszkańców miejsc przeznaczonych do spędzania wolnego czasu. Na jego terenie dodatkowo odbywają się liczne gminne imprezy, które przyciągają nie tylko Kamionczan, ale również wielu gości i turystów.

Na zrealizowanie wskazanej inwestycji pozyskano niemal 275 tys. zł pochodzących ze środków zewnętrznych. Warto oprócz tego zaznaczyć, że nie mniejszą popularnością wśród mieszkańców cieszą się również nowo wybudowane place zabaw dla dzieci oraz siłownie zewnętrzne, na których budowę uzyskano wsparcie w wysokości ok. 67 tys. zł.

Współpraca z LGD „*Korona Sądecka*” przyniosła również gminie korzyści związane z organizacją różnego rodzaju imprez, w tym promujących lokalną kulturę, dziedzictwo i tradycję. Wsparcie otrzyma-

ły oprócz tego gminne stowarzyszenia i organizacje kulturalne. Uzyskane środki przeznaczono m. in. na zakup instrumentów muzycznych oraz strojów dla lokalnych zespołów. Oprócz tego udało się gminie stworzyć atrakcyjną ofertę związaną z warsztatami i wycieczkami dla dzieci i młodzieży, a także zorganizować przedsięwzięcia ukierunkowane na aktywizację seniorów. Biorąc pod uwagę wszystkie z nakreślonych wyżej inicjatyw oraz inwestycji, gmina wyjątkowo pozytywnie ocenia współpracę z LGD „*Korona Sądecka*”. Wójt gminy Andrzej Stanek ma nadzieję, że w trwającej obecnie nowej perspektywie finansowej uda się zrealizować jeszcze więcej atrakcyjnych i ciekawych projektów, które przyczynią się zarówno do rozwoju gminnej kultury, jak i do promocji gminy w całym regionie Sądecczyzny.

GMINA CHEŁMIEC

Gmina Chełmec jest od początku z LGD „KORONA SĄDECKA”, gdyż inicjatywa zawiązania partnerstwa w postaci Stowarzyszenia mającego status Lokalnej Grupy Działania zrodziła się w roku 2007 roku, kiedy o władze samorządowe Gminy Chełmec wspólnie z grupą jej mieszkańców postanowiły zawiązać stowarzyszenie służące celom rozwoju społeczno-kulturalnego Gminy Chełmec. Z perspektywy lat funkcjonowania LGD, Gmina Chełmec poprzez projekty współfinansowane z LGD poprawiła stan infrastruktury ogólnodostępnej dla mieszkańców gminy. Docelowo poprzez zrealizowane projekty mieszkańcy gminy zyskali miejsca i infrastrukturę, która służy im do czynnego spędzania czasu wolnego i integracji międzypokoleniowej.

W perspektywie 2014-2020 w ramach realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju dofinansowanie dla Gminy Chełmec otrzymały następujące projekty:

1. Budowa placu zabaw oraz adaptacja poddasza na cele kulturowe na obszarze LGD Korona Sądecka.

Działanie: Infrastruktura ogólnodostępna i niekomercyjna.
Gminny Ośrodek Kultury w Chełmcu.

Kwota dotacji: 316 483,00 zł. Miejsce realizacji: Mała Wieś.

2. Budowa i zakup infrastruktury rekreacyjnej dla turystów oraz mieszkańców obszaru LGD Korona Sądecka.

Działanie: Infrastruktura ogólnodostępna i niekomercyjna.

Kwota dotacji: 356 442,68 zł. Miejsce realizacji: Wola Kurowska Świniarsko, Wielopole, Klimkówka, Kurów, Wola Kurowska.

3. Budowa siłowni plenerowej w miejscowości Klimkówka na terenie LGD „KORONA SĄDECKA”

Działanie: Infrastruktura ogólnodostępna i niekomercyjna.

Kwota dotacji: 90 974,00 zł. Miejsce realizacji: Klimkówka.

4. Budowa świetlicy w miejscowości Klimkówka.

Działanie: Infrastruktura ogólnodostępna i niekomercyjna.

Kwota dotacji: 246 761,00 zł. Miejsce realizacji: Klimkówka.

5. Rozwój oferty rekreacyjnej na terenie LGD poprzez zakup sceny mobilnej.

Działanie: Poszerzenie oferty rekreacyjnej. Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Chełmiec.

Kwota dotacji: 133 750,00 zł. Miejsce realizacji: Chełmiec.

6. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej na terenie Gminy Chełmiec.

Działanie: Oferta rekreacyjna.

Kwota dotacji: 381 429,00 zł. Miejsce realizacji: Niskowa, Boguszowa.

Ponadto w ramach dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 LGD „KORONA SĄDECKA” w partnerstwie z gminami: Chełmiec, Grybów, Kamionka Wielka i Miasto Grybów zrealizowała projekt: *Utworzenie centrów turystyczno-rekreacyjnych „Korony Sądeckiej” na terenie gmina Chełmiec, Grybów, Kamionka Wielka i miasta Grybów.* W ramach tego projektu w Gminie Chełmiec w miejscowości Świniarsko powstało Centrum Aktywnego Wypoczynku wraz z zagospodarowaniem terenu.

Wysokość dofinansowania tego zadania to 1 299 590,17 zł.

Gmina Chełmiec ocenia współpracę z LGD „KORONA SĄDECKA” bardzo pozytywnie. W ramach bieżącej współpracy podejmowane są działania, które nie tylko obejmują zakres w/w dofinansowań, ale także inne inicjatywy docelowo podnoszące komfort życia mieszkańców gminy i wykorzystujące posiadane zasoby kulturowo-przyrodnicze. Chcielibyśmy w ramach nowej perspektywy 2023-2027 nadal utrzymać dotychczasową dobrą współpracę z LGD i pozyskać nowe środki na dalsze zadania w zakresie poprawy infrastruktury ogólnodostępnej i niekomercyjnej a także na nowe przedsięwzięcia m.in. w zakresie działań skierowanych do seniorów.

***

MIASTO GRYBÓW

Tytuł projektu: „Przyjemne z pożytecznym w plenerze”

Kwota całkowita: 19 661,66 zł

Kwota dofinansowania: 15 713,00 zł

Celem projektu było wykreowanie i rozwój atrakcyjnej oferty czasu wolnego na terenie Miasta Grybów poprzez zorganizowanie:

- warsztatów kulinarnych,
- warsztatów manualnych, w tym: tworzenia kwiatów z bibuły i krepiny, tworzenia kukiełek, plecenia wianków, układania bukietów z kwiatów i ziół, robienia ozdób z szyszek leśnych, robienia biżuterii z koralików,
- zajęć „Z babcią i dziadkiem”: wspólne gry planszowe, biesiada przy grillu,
- kina plenerowego dla mieszkańców,
- spektaklu teatralnego dla dzieci pn. „W zielonej krainie Oz”.

Projekt przyczynił się do rozwoju nowych umiejętności, zwłaszcza wśród najmłodszych członków społeczności oraz do integracji międzypokoleniowej. Z zaplanowanych działań skorzystało łącznie 435 osób.

Tytuł projektu: Doposażenie Miasta Grybów w urządzenia i sprzęt w obszarze kultury

Kwota całkowita: 509 733,10 zł

Kwota dofinansowania: 324 343,00 zł

Celem projektu było zwiększenie dostępności do kultury poprzez zakup następującego wyposażenia:

- 3 namioty duże o wymiarach 5x10 m,
- 10 namiotów małych o wymiarach 3x3 m,
- oświetlenie sceniczne,
- agregat prądotwórczy,
- wytwornica dymu i mgły,

- barierki ciężkie oraz lekkie do zabezpieczenia wydarzeń,
- dmuchańce – 3 szt.

Wskazany sprzęt pozwoli na podniesienie jakości wizualnej i dźwiękowej organizowanych wydarzeń dla różnych grup wiekowych a pośrednio przyczyni się do budowania marki kulturalnej Miasta Grybów.

LGD „KORONA SĄDECKA” w LATACH 2014-2020

U progu nowej perspektywy finansowej oraz zbliżając się wielki krokiem do zakończenia PROW 2014-2020, pragniemy Państwu przedstawić podsumowanie dotychczasowego okresu wdrażania LSR, jego osiągnięcia oraz plany na nowy okres programowania. Chcemy pokazać, jak pozyskane fundusze przyczyniły się do rozwoju gmin a docelowo wszystkich mieszkańców z obszaru LGD „KORONA SĄDECKA”.

W okresie programowania 2014-2020 realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju skoncentrowana była na trzech głównych kierunkach: przedsiębiorczość; kultura, turystyka, rekreacja; jakość życia mieszkańców. W/w cele realizowane były poprzez następujące działania: tworzenie i rozwój istniejących przedsiębiorstw, budowa, remont, wyposażenie obiektów turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych, zagospodarowanie przestrzeni ważnych społecznie, utworzenie inkubatora przetwórstwa lokalnego, promocja ekonomii społecznej, zakończona utworzeniem spółdzielni socjalnej, inicjatywy edukacyjno-promocyjne w obszarze kultury, rekreacji czy ochrony środowiska.

Łącznie w perspektywie 2014-2020, LGD przeprowadziła 46 naborów z czego:

- 6 naborów w zakresie podejmowania działalności gospodarczej;
- 6 naborów na rozwijanie działalności gospodarczej;
- 10 naborów tzw. dużych projektów: infrastruktura ogólnodostępna i niekomercyjna w zakresie rekreacji, turystyki i kultury oraz zagospodarowania przestrzeni ważnych społecznie oraz inkubator przetwórstwa lokalnego;
- 19 naborów na granty (zakres: Oferta kulturalna, Czas wolny dla dzieci, młodzieży i seniorów, Oferta rekreacyjna, Inicjatywy prośrodowiskowe, Promocja przedsiębiorczości oraz Produktu turystyczne);
- 5 naborów na operacje własne.

Łączna liczba złożonych wniosków przez Wnioskodawców i Grantobiorców to 229.

Natomiast liczba projektów zrealizowanych i w trakcie realizacji sięga 185, w tym 127 to zadania grantowe, stanowiące praktyczny wymiar rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Możliwość korzystania z grantów zainspirowała lokalnych liderów do tworzenia stowarzyszeń, celem pozyskania wsparcia, co należy uznać za ich dodatkową wartość a LGD podpisując w dniu 21.03.2018 r. z Urzędem Marszałkowskim umowę na realizację projektu grantowego stała się pionierem w tym zakresie wśród wszystkich LGD z województwa małopolskiego!

LGD zrealizowała także 5 operacji własnych, które docelowo służyły rozwojowi szeroko rozumianej ekonomii społecznej i pomogły organizacjom pozarządowym z obszaru LGD do podejmowania działań w zakresie ekonomizacji ich celów statutowych.

Skutecznie i z efektem trwałości, LGD zrealizowała dwa projekty współpracy: Nasze Lokalne Dziedzictwo – poznaj, szanuj, rozwijaj i Kreator Przedsiębiorczości, które docelowo pokazały, iż współpraca z innymi LGD-ami daje możliwość nie tylko poznania kultury, tradycji i obyczajów, wymiany doświadczeń ale także pozostawia dobre praktyki do wykorzystania.

Wdrażanie LSR w ramach PROW na lata 2014-2020 można określić jako duży sukces i maksymalne wykorzystanie budżetu LSR, którym dysponowaliśmy.

LGD „KORONA SĄDECKA” była ponadto beneficjentem 10 dużych projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego:

- 3 projekty związane były z utworzeniem punktów przed-szkolnych oraz przedszkoli,
- 2 projekty z utworzeniem miejsc żłobkowych,
- 2 projekty z aktywizacją osób młodych (do 29 roku życia) biernych zawodowo,
- 1 projekt partnerski związany z aktywizacją osób 30+ biernych zawodowo,
- 1 projekt w partnerstwie z trzema gminami dotyczył utworzenia centrów turystycznych;
- 1 również w partnerstwie z 3 gminami dotyczył montażu instalacji OZE w budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej.

Ponadto LGD realizowała projekty w ramach konkursów organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu (Bezpieczne Sądeckie, Zdrowe Sądeckie), Mecenat Małopolski i innych operatorów.

Łącznie, dotychczas w perspektywie finansowej 2014-2020 LGD „KORONA SĄDECKA” pozyskała ok. 12 278 250,00 zł. Jest to kwota imponująca, która pokazuje, że działalność LGD w zakresie wdrażania lokalnych strategii rozwoju ma sens i zostają faktycznie pozyskane środki finansowe na wszelkie oddolne inicjatywy społeczne, zarówno zgłaszane przez jst, jak i organizacje pozarządowe.

LGD podjęła również działania w zakresie aktywizacji zawodowej osób ze szczególnymi potrzebami. W tym celu w 2017 r. utworzyła Spółdzielnię Socjalną „PUCUŚ”. Niestety nie prze-trwała ona próby czasu. **Bogatsi o doświadczenie, w 2019 r. utworzyliśmy Spółdzielnię Socjalną „PRZEDSZKOLAKI TO MY”.** Spółdzielnia ta otrzymała 3 miejsce w konkursie organizowanym przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Doświadczenie w tym zakresie uświadomiło nam, jak ważne jest włączenie społeczne i zawodowe osób ze szczególnymi potrzebami, z różnym stopniem niepełnosprawności.

Ważnym wydarzeniem dla LGD było podjęcie w 2017 roku uchwały w sprawie przystąpienia do Stowarzyszenia Federacja LGD Małopolska, które działa na rzecz rozwoju obszaru Małopolski w zakresie współpracy i animacji społeczności lokalnej z obszarów wiejskich.

Działalność LGD „KORONA SĄDECKA” w kontekście perspektywy 2024-2020, to prócz przeprowadzania naborów wniosków na dofinansowanie zadań w ramach LSR i bieżącej pomocy dla beneficjentów w zakresie realizacji i rozliczenia projektów, to także podejmowanie wiele efektywnych i ciekawych – z punktu widzenia rozwoju społeczności lokalnej inicjatyw, takich jak. m.in.:

1. Bieżące rozpowszechnianie wiadomości na temat Stowarzyszenia poprzez zamieszczanie informacji na stronie LGD, stronach gmin i FB.
2. Wydawanie Magazynu Korony Sądeckiej o łącznym nakładzie 420 000 szt., który jak wynika z przeprowadzonych badań ankietowych jest najbardziej czytany i wykorzystywany przez mieszkańców materiałem promocyjnym naszej LGD.
3. Promocja obszarów wiejskich poprzez udział w imprezach kulturalnych ważnych dla społeczności lokalnych danych gmin: Imieniny Gminy Chełmiec, Lato w Dolinie Kamionki, Jesień Grybowska, Biesiada u Bartnika i wiele innych.
4. Udziały w targach i festiwalach, wizytach studyjnych w zakresie zadań związanych z realizacją celów statutowych stowarzyszenia (m.in. Festiwal Pierogów na Węgrzech, Targi Turystyki Weekendowej w Chorzowie)
5. Bezpłatne wypożyczanie zakupionego w ramach operacji własnej Mobilnego punktu promocyjnego Korony Sądeckiej m.in. przez Koła Gospodyń Wiejskich, które promowały tradycyjne potrawy kuchni i rękodzieło z obszaru Łachów i Pogórzan.
6. Realizacja Planu Komunikacji poprzez działania animacyjno-promocyjne (konkurs „Biznes z klasą”-promocja przedsiębiorczości wśród dzieci i młodzieży, spotkania z młodzieżą w szkołach, spotkania gminach i w sołectwach, kampania promująca postawy ekologiczne -film „Eco Korona Sądecka”).
7. Organizacja koncertu kolęd i pastorałek.
8. Szkolenia i inne przedsięwzięcia edukacyjne i promocyjne dla Wnioskodawców, Grantobiorców i całej społeczności lokalnej z obszaru LGD „KORONA SĄDECKA”.

Podsumowując obecny okres wdrażania warto podkreślić, iż wnioski składane przez mieszkańców gmin wykazały się wyjątkową kreatywnością, pojawiło się wiele interesujących pomysłów, które odpowiadały na potrzeby obszaru i docelowo przyczyniły się do poprawy życia mieszkańców i rozwoju ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury. Dlatego oceniając wpływ zrealizowanych ze środków LGD operacji można jednoznacznie stwierdzić, że projekty te przyczyniły się do wielu zmian na terenie gmin objętych LSR. Co więcej zmiany te mają charakter pozytywny – doszło bowiem do poprawy sytuacji w stosunku do stanu wyjściowego. Niemniej jednak na tym etapie nie można stwierdzić, czy zmiany te doprowadziły do rozwoju (efekty wielu projektów będą widoczne za kilka, kilkanaście lat). Należy natomiast podkreślić, że został zapoczątkowany pewien proces, który winien być kontynuowany,

by nie zaprzepaścić dotychczasowych wysiłków. Nie bez znaczenia na efekty podejmowanych działań wpływ miały czynniki zewnętrzne tj. pandemia i wojna na Ukrainie. Stąd wiele projektów społecznych wymaga odbudowy, czy też nowego ukierunkowania. udało się stworzyć szereg nowych miejsc pracy, zmniejszyć stopę bezrobocia na terenach LGD oraz podnieść jakość życia mieszkańców.

Warto kontynuować założoną strategię, a fundusze w dalszym ciągu powinny być skierowane właśnie na operacje związane z przedsiębiorczością i rozwojem gospodarczym. Oprócz zaplanowanych środków warto również pochylić się nad programami wsparcia merytorycznego, które rozszerzają horyzonty mieszkańców oraz pomagają w kontynuowaniu działań związanych z prowadzeniem nowo powstałej firmy lub podnoszeniem kwalifikacji zawodowych. Dzięki środkom w ramach realizacji LSR wyposażono sale, zespoły ludowe, domy kultury, które znacząco wzbogacają i chronią dziedzictwo kulturowe obszaru LGD. Również rozwój infrastruktury społecznej i okołoturystycznej wzbogacił tereny gmin członkowskich o nowe miejsca spotkań i uatrakcyjnił ofertę spędzania wolnego czasu. Warto skupić uwagę na kontynuacji rozwijaniu tego rodzaju infrastruktury niekomercyjnej i ogólnodostępnej.

Dlatego rekomenduje się w dalszym ciągu rozwijanie istniejących już projektów w zakresie przyjętych kierunków działania oraz rozszerzanie wymiaru innowacyjności w obszarach związanych z przedsiębiorczością, turystyką, rekreacją, kulturą a także zachowaniem dziedzictwa kulturowego obszaru.

Działalność biura LGD można ocenić bardzo pozytywnie, zrealizowano efektywnie plan komunikacyjny oraz osiągnięto prawie wszystkie założone wskaźniki. Potwierdzają to również odpowiedzi ankietowanych mieszkańców i beneficjentów, którzy bardzo dobrze ocenili działalność pracowników biura. Wysoki stan realizacji LSR przyczynił się także do otrzymania jednego bonusu tj. dodatkowych środków na realizację strategii, które zostały wykorzystane na dodatkowe nabory w zakresie rozwoju przedsiębiorczości na obszarze LGD tj. na podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej.

Naszym zdaniem, obrane w minionej perspektywie cele i kierunki winny być również kontynuowane w latach 2023-2027. Zapoczątkowane działania spowodowały istotne zmiany w gminach objętych LSR zarówno w obszarze poprawy stanu infrastruktury społeczno-kulturalnej, jak w sferze mentalności mieszkańców i podmiotów funkcjonujących na terenach wiejskich.

Dokonując podsumowania chcielibyśmy podziękować wszystkim wnioskodawcom i beneficjentom, gdyż to wasze inicjatywy i pomysły dają nam siłę napędową do działania i utwierdzają w przekonaniu, że to co robimy jest potrzebne i daje wymierne efekty w postaci poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców obszaru LGD☺

PODZIĘKOWANIE DLA PANI MONIKI TUREK

Zarząd LGD „KORONA SĄDECKA” wraz z pracownikami bardzo serdecznie dziękuje Pani Monice Turek, która od 2010 roku do 2023 roku pełniła funkcję Dyrektora Biura LGD „KORONA SĄDECKA”.

Sumienne i rzetelne wykonywanie obowiązków, pełne zaangażowanie w pracę to bez wątpienia atrybuty cechujące Panią Monikę. Wspólna praca z Panią Moniką to była nie tylko wielka przyjemność, ale także możliwość nauki pod okiem profesjonalisty.

Serdecznie dziękujemy i życzymy wszystkiego co najlepsze, dalszych sukcesów zawodowych i realizacji powziętych celów.

Zarząd oraz Biuro LGD „KORONA SĄDECKA”

NOWA SIEDZIBA LGD „KORONA SĄDECKA”!!!

Końcówka roku 2023 to nie tylko realizacja finalnych projektów perspektywy finansowej 2024-2020, przygotowywanie się do kolejnej, ale także zmiana miejsca pracy Biura LGD „KORONA SĄDECKA”.

Od listopada 2023 roku Biuro LGD „KORONA SĄDECKA” mieści się na ulicy Marcinkowickiej 25, 33-395 Chełmiec.

Plany LGD Korona Sądecka zawsze były ambitne, a odpowiednie zarządzanie i wytrwałość pracowników Biura skutecznie pomagały w ich realizacji. Od samego początku działalności stowarzyszenia, przy wsparciu liczących się na lokalnym rynku podmiotów, jakimi niewątpliwie są jednostki samorządu terytorialnego, instytucje kultury, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe czy grupy nieformalne, obdarzyliście Państwo nas dużym *kre-dytem zaufania*. Dzisiaj możemy już mówić o *zaufaniu*, staliśmy się elementem lokalnej społeczności za co jesteśmy niezmiernie wdzięczni. Nie byłoby to możliwe, gdyby nie żywy przykład w postaci naszych wnioskodawców i ich projektów. Chcemy, by w perspektywie 2023-2027 stali się oni naszymi ambasadorami. Mamy już co pokazać, możemy się tym pochwalić, dlatego zachęcamy do podejmowania nowych wyzwań, zarówno przez podmioty, z którymi LGD dotychczas współpracowała, jak i przez tych, którzy do tej pory byli mniej aktywni.

A co czeka nas w rozpoczynającej się perspektywie finansowej 2023-2027?

Nowa perspektywa, nieznacznie będzie różnić się od poprzednich ponieważ Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2023-2027 jest strategią wielofundusową. Bezpośrednimi funduszami, jakie zostaną wykorzystane do wdrażania LSR są: EFRROW w ramach Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (3 062 500,00 euro) oraz EFRR (1 779 286,00 euro) i EFS+ w ramach funduszy europejskich dla małopolski na lata 2021-2027 (889 641,00 euro).

Planowany więc budżet to 5 731 427,00 euro, tym razem przeznaczony dla 6 gmin ponieważ obszar LGD powiększył się o Gminę Nawojowa i Gminę Łabowa.

Zdiagnozowane cele LSR kształtują się następująco:

- Cel 1. Wzmocnienie funkcji turystycznych obszaru oraz rozwój dostępnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej LGD
  - Działania w ramach powyższego celu głównie dotyczą rozwoju istniejącej oraz uzupełnianie nowej in-

frastruktury turystycznej i okołoturystycznej a także inwestycje związane z dostosowaniem infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przewidziano także wdrażanie projektów dotyczących rozwoju marki turystycznej, promocja walorów turystycznych i oferty czasu wolnego, wspieranie zakładania działalności gospodarczych w branży turystycznej i okołoturystycznej.

- Cel 2. Zwiększenie potencjału przedsiębiorczego i społecznego na rzecz grup osób w niekorzystnej sytuacji (kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób poszukujących zatrudnienia) oraz rozwój aktywnej i otwartej na innowacje społeczności obszaru LGD
  - Środki w ramach tego celu to przede wszystkim środki na tworzenie nowych miejsc pracy poprzez dotacje na zakładanie nowych lub rozwijanie istniejących
- Cel 3. Podniesienie jakości i komfortu życia w oparciu o dostępnościową, integrującą i włączającą ofertę i infrastrukturę społeczną
  - Budżet przeznaczony na realizację tego celu wynika z potrzeby sfinansowania projektów o charakterze społecznym – głównie dotyczące rozszerzenia dostępu do usług społecznych (usługi opiekuńcze, zdrowotne, kulturalne), a także o charakterze infrastrukturalnym jak np. zagospodarowanie przestrzeni publicznych ważnych dla lokalnych społeczności czy dostosowanie infrastruktury kulturalnej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (osoby z niepełnosprawnościami, seniorzy, rodziny z małymi dziećmi).

Patrząc na powyższe zauważyć można jak wielka szansa stoi przed naszym regionem. Z naszej strony możemy Państwu obiecać, że będziemy się starać w sposób jak najbardziej efektywny realizować nową Lokalną Strategię Rozwoju, o czym będziemy Państwo na bieżąco informować.

LGD Korona Sadecka jako realizator zadania publicznego pn. „Superbohaterka-pszczoła!” przeprowadziła konkurs dla przedszkoli, gdzie pod czujnym okiem opiekunów dzieci wykonały domki dla zapylaczy. Zwycięzcy w ramach nagrody odwiedzili pasiekę w Stróżach oraz uczestniczyli w prelekcji na temat ważnej roli pszczoły w przyrodzie. Każda ze zwycięskich grup otrzymała również nasiona i rośliny miododajne i pyłkodajne, które nasadzono na terenie Szkoły Podstawowej w Biczycach Dolnych.

„Dobre praktyki służące zapylaczom”

Zapylacze, takie jak pszczoły, motyle i trzmiele, odgrywają niezastąpioną rolę w naszym ekosystemie, przyczyniając się do zapylania roślin i utrzymania bioróżnorodności. W związku z tym, istnieje coraz większa potrzeba przyjęcia dobrych praktyk, które wspierają te istoty. Oto kilka kluczowych działań, które każdy z nas może podjąć, aby chronić zapylacze:

- Wybierajmy rośliny, które są atrakcyjne dla zapylaczy. Kwiaty o intensywnych barwach i intensywnych zapachach często przyciągają pszczoły i motyle. Rośliny takie jak lawenda, nagietki, czy jednoroczne kwiaty są doskonałym wyborem.
  - Ograniczmy używanie pestycydów. Pestycydy mogą być szkodliwe dla zapylaczy, osłabiając ich zdolność do zapylania. W miarę możliwości, ograniczajmy stosowanie chemicznych środków ochrony roślin i zwracajmy uwagę na środki, które są bardziej przyjazne dla środowiska.
  - Zachowajmy naturalne siedliska. Zabezpieczmy obszary naturalne, takie jak łąki, lasy czy obszary podmokłe, które są istotnymi siedliskami dla zapylaczy. Ochrona tych obszarów przyczynia się do utrzymania różnorodności biologicznej i zapewnia miejsca gniazdowania dla dzikich pszczół.
  - Zapewnijmy zróżnicowaną roślinność. Unikajmy monokultur i stawiajmy na różnorodność w swoich uprawach.
- Różne gatunki roślin kwitną w różnych porach roku, co przedłuża dostępność pożywienia dla zapylaczy. Dodatkowo, różnorodność roślin przyciąga różne gatunki zapylaczy.
- Zostawmy w ogrodzie miejsca półdzikie – pszczoły chętnie je sobie zagospodarują. Można także samodzielnie wykonać lub kupić gotowe domki dla trzmieli i innych pszczół dziko żyjących. Domek stawiamy w miejscu nie bezpośrednio nasłonecznionym i osłoniętym od deszczu.
  - Wspieranie lokalnych pszczelarzy i pasiek to doskonały sposób na ochronę zapylaczy. Kupując lokalny miód, wspieramy utrzymanie zdrowych populacji pszczół i innych zapylaczy.
  - Niezwykle ważna jest edukacja i świadomość. Dzielmy się wiedzą na temat roli zapylaczy w ekosystemie. Organizujmy warsztaty, prezentacje lub udzielajmy informacji w społeczności lokalnej, aby zwiększyć świadomość na temat konieczności ochrony tych istot.

Działania podejmowane na rzecz zapylaczy mają szeroki wpływ na zdrowie ekosystemu, a jednocześnie przynoszą korzyści dla ludzi poprzez zwiększenie dostępności świeżych owoców, warzyw i innych produktów rolnych. Kluczowa w ochronie zapylaczy jest edukacja i uświadomienie społeczności, że odpowiedzialność za polepszenie sytuacji tej grupy owadów spoczywa na barkach nas wszystkich. Przejście na bardziej przyjazne dla zapylaczy praktyki to inwestycja w naszą przyszłość i przyszłość naszej planety.

Autor: Adam Szkarłat (artykuł opracowano w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Superbohaterka – pszczoła!”)

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

 Dołącz do nas
na facebooku

Zapraszamy
do współpracy

www.lgdkoronasadecka.pl • stowarzyszenie@lgdkoronasadecka.pl • ul. Papieska 2, 33-395 Chełmiec • tel. 18 54 80 255 • kom. 660 675 601

